

Nunat Avannarliit aggersaapput!

Nunat Avannarliit pillugit oqaluttuanik isummanillu ulikkaarpoq, maannali nammineerlusi oqaluttualiasi tusassavagut. Sammisami uani nunat avannarliit piffii pillugit isiginnaagassiussaasi. Isiginnittaatsimik nutaamik takutitsissatillusi najugarsi qanoq isikkoarpa? Nunat Avannarlernut peqataaneruna qanoq isumalik - isiginnaagassiami naatsumik oqaatigissagussiuk?

Suliniut Nunat Avannarliillu isiginnaagassianngorlugit qanimut suliagarfigineri aallarniutigissavasi – aammalu Nunat Avannarliit isiginnaagassianngorlugu.

NUNAT AVANNARLIIT SUNAANA?

Nunat Avannarlerni Danmark, Finland, Savalimmiut, Kalaallit Nunaat, Island, Norge, Sverige Ålandilu ilaapput. Nunat 30 millionit angungajallugit innuttaassuseqarluni 3.5 million km² - inik annertussuseqarpoq. Nunat Avannarliit pinngortitamik allanngorartumik ulikkaarpoq, kangerloqassutsimigut, taseqassutsimigut qaqqaaqqortuunermigullu ilisimaneqarlutik.

Nunat Avannarlerni oqaatsit arlariit atorineqarput aammalu oqaluttuariarisaanikkut arlallit imminnut paasisinnaasimapput. Danskisut, savalimmiormiusut, islandermiusut, norskisut svenskisullu oqaatsit nordgermanskiupput vikingillu nalaani oqaatsinit pinngortuupput. Finskit saamillu oqaasii finsk-urgiskit oqaatsit ilaqutariivineerput, kalaallisullu oqaatsit inuit oqaasiinit eskimo-aleutiskit oqaasiineersuupput.

Nunat Avannarlerni assigiissuteqartorjuuvugut, minnerunngitsumik ataatsimut takkajaamik oqaluttuarisaanermi ataatsimoorussaqaarnerput. Sumiiffiit politikkikkut qanimut aammalu ataatsimut tamat oqartussaananerani pingaartitanit pingaartitsisuupput. Nunat Avannarliit nunarsuarmi naligiisitsinerpaat ilaattut aammalu killiliiffigineqarani isummersinnaatitaanermik qaffasissumik iniissisimasutut saqqummikkajuttuupput. Nunat Avannarliilli ataasiusutut inneri unammillerneqarsinnaapput. Politikkikkut sukasimaarnerit nunasiaateqaarnerullu ilusilersugai – oqaluttuarisaanikkut maannalu killiffimmi – sumiiffinni naqissusiliillutillu nunat innuttaasuisalu akorngini sulii sunniisuupput.

EQIMATTAKKAARLUNI

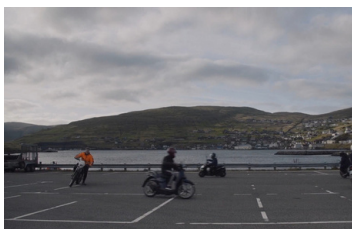
- Nunat Avannarliit pillugit suut ilisimavisigit?
- Nunat Avannarliit qanoq isumaqarpat – ilissinnut?
- Nunat Avannarlerni nunat allat qanoq eqqarsaatigisarpisigit? (Isummiussaqaareerpisi?)
- Nunat Avannarlerni imminut paasisinnaanerulernissaq pingaaruteqaarsoraasiuk? Sooruna?

KLASSIMI

Piviusulersaarutit assigiingitsorpasuutigut takutinneqartarput. Ulluinnarni pisartut paasissutissallu imarisarpari, suliarinnittulli suleriaasaaninganneersuupput. Isiginnaagassiat "iikkami niviungattut" isiginnittaaseqarsinnaapput. Taallarpalaartuusinnaapput imaluunniit inuiaqatigiinni pissutsinik isornartorsiuerpalaartuusinnaallutik – imaluunniit tamaasa akuleriisillugit.

Nunat Avannarliit siornatigut piviusulersaarusiareneqareernikuupput. Killukkat takukkit, isiginnaagassiallu assitaasa killornerisigut, filmiliuutip nikerarnerasigut, nipilersuutisigut nipaartigullu oqaluttuartaatsit maluginiassavasi. Aammattaaq suut oqaluttuarineqarlutillu imarisaata isiginnaagassiallu sunniiniutaasa ataqatigiinneri maluginiarneqassapput.

Isiginnaagassiat uani takuneqarsinnaapput: <https://nordeniskolen.org/kl/ilinniartitsinermi-atortussat/videumik-takussutissaq-suliassat-allattorsimaffiat-1-mut>

SKÁL (28:58-30:44 & 45:47-46:43)

Savalimmiormiut piviusulersaarutaanni *Skálimi* inuttaasoq pingaarneq aamma avatangisut killorneqarneri allanngorartuupput, soorlu inuttaasup pingaarnerup kiinaata qanimut assiliinera aammalu isikkiviup tamakkiisumik assilineqarnera. Qitittoqarnerani assiliivik qiteqataallunilusoq inuttaasmut malinnippoq.

HREIÐUR (01:23-03:15)

Islandimiut isiginnaagassialiaanni *Hreoðurimi* inuuneq uniunngasumik assilineq takutinneqarpoq.

TSUMU (06:14-08:31)

Kalaallit inuttaasut pingaarnerit ulluinnatik namminneq oqarasuaatiminnik filmiliorpaat. Assitai suliarineqanngikkaluarlutik pisimasuinnik tunngaveqarput, taamaasillutillu namminiunermik aammalu qanimut misigititsillutik takutitsisuupput.

HALF&HALF (isiginnaagassiaq tamakkiisoq)

Piviusulersaarummi taallarpalaartumi naatsuusumi *Half&Half*imi ilitersuisup naalagaaffeqatigiinneq namminerlu kinaassutsiminik ajornartorsiuteqarnini takutippai – tamannalu kalaallisut danskisullu oqaaseqarnermigut namminiunera sakkortusarlugu.

NAALAGAFFEQATIGIINNEQ SUNAANA?

Kalaallit Nunaat, Savalimmiut Danmarkilu Danmarkip ataani inissisimallutik *Naalagaaffeqatigiipput*. Kalaallit Nunaat Savalimmiullu ullutsinni namminersortuupput, naalagaaffeqatigiinnerli ajornartorsiuteqanngitsumik ingerlanikuunngilaq – ilaatigut Kalaallit Nunaata Savalimmiullu danskit nunasiaatigisimaneri peqqutaallutik. Nunat akorngini ataqatigiinnerit sulii oqallisaapput, soorluttaaq Naalagaaffeqatigiinneq oqallisaasoq.

EQIMATTAKKAARLUNI

- Isiginnaagassianit qanimut assiliinernit assersuusiorit (nærbilleder) assimillu aamma assinik tamakkiisunik (ungasianeersunit). Inuttat sumiiffiillu qanoq assip killornerisigut takutinneqarpat? Assiliiviup ingerlanerani assersuutit taakkartuigitsi.
- Isiginnaagassiani naatsuni nipilersuutit nipillu qanoq sunniuteqarpat?
- Oqaasertalersugaanngitsumik piviusulersaarutit suusoraasigit? Qanoq isillutik anersaaqarpalaartuusinnaappat?
- *Half&Half*-imi suna oqariartuutaava? Qanoq takutinneqarpat? Isiginnaagassiaq sumik isornartorsiortuua?

ISUMASSARSIFFIUSINNAASUT ALLAT

HAVUMETSÄN LAPSET (16:10-17:55)

Pinngortitaq pissanganarsagaq aammalu illoqarfissuarmut akerliliinerit finskit silap pissusaa pillugu unamminerminni piviusulersaarutaanni, nunat avannarlerni 2024-mi CPH:DOX-imi nordiske prisinnattumi takussaasunngortinneqarsimapput.

KRIGERE (1:04:35-1:05:15)

Krigere norskit pionsarsimassutsimut kinaassutsimullu tunngatillugu inuiattut ilisimassuseqartumik piviusulersaarusiaraat. Assiliiviup inuttaasoq pingaarnaq, Mamo, blokkini inissiaqarfinni inuunermini unamminerani niviukkatullusooq ittumik malinnaavigaa.

